

Farsangról a nyári hónapokra tolódtak át Szegeden a házasságkötések

Jól indul az új esztendő az anyakönyvi hivatalban — 48 házasságkötés egyetlen napon

(A Délmagyarország munkatársától) Az esztendő-fordulón érdekes statisztikát állítottak össze az anyakönyvi hivatalban. A statisztika a házasságokkal foglalkozik és az elmúlt 45 esztendő házasságkötéseinek anyagát dolgozza fel. Amint köztudomású, 1895-ben lépett életbe a polgári anyakönyvvezetés, ettől kezdve vezetik az anyakönyveket az állami anyakönyvi hivatalok. A negyvenöt év leforgása alatt Szegeden 38.000 házasságkötés fordult elő. Egy-egy évben átlagosan 850 házasságot kötnek. A legrosszabb volt a házasságkötések szempontjából az 1916-os esztendő, amikor mindössze 413 házasságot adtak össze a szegedi anyakönyvi hivatalban. Ez volt a házasságkötések mélypontja; a esztendő viszont 1919-ben érték el, ebben az esztendőben ugyanis 1393 házasságkötés fordult elő Szegeden. Még 1920-ban is tartott ez a házassági dömping, 1025 házasságot kötöttek, de azután egyszeriben 800-ra esökkent a házasságkötések száma. Ezt az átlagot a későbbi években is megtartotta az anyakönyvi hivatal egészen 1930-ig. A harmincas években némiképpen javult már a helyzet és az utóbbi esztendőkhöz nyolcszáz fölött volt a házasságkötés Szegeden.

Az elmúlt néhány év alatt a házasságkötések száma a következő volt: 1934-ben 855 házasságot kötöttek, 1935-ben 867, 1936-ban 790, 1937-ben 836, 1938-ban 766, 1939-ben 846, 1940-ben 770-et.

Az 1941-es esztendő a jelek szerint jól indul

a házasságkötések tekintetében. Erre a hétre már 12 házasságkötést jegyeztek elő és a farsang idején bizonyára nagyszámban kötnek majd házasságot, mert már most igen sokan kérik a szükséges anyakönyvi kivonatokat a megkövetendő házasságukhoz. A házasságkötésekkel kapcsolatban egyébként Gácsér György anyakönyvvezető az alábbi érdekes felvilágosítást adta:

— Az elmúlt évben aránylag kevesebb házasságkötés fordult elő Szegeden, ami a nehéz megélhetési viszonyokban lelhető magyarázatát. Ha a megélhetés könnyebb volna, egyszerűen, egyszerűen megnövekedne a házasságkötések száma. Ez abból is megállapítható, hogy pár év óta már nem annyira farsangkor, a házasságkötések hagyományos idejében kötik a legtöbb házasságot, hanem a nyári hónapok alatt, amikor nem kell fűtési gondokkal küzdeni és könnyebb a kenyérszerzés is, ruházódás stb. A házasságkötések áttolódtak farsangról a nyári hónapokra. Az elmúlt évben pünkösd szombatján 48 párt adtam össze. A legjobb farsangban sem fordult elő ilyen nagyszámú házasságkötés egy napon. Az okmányok nehézkes beszerzése ugyancsak megnehezíti a házasságkötéseket és jellemző az a körülmény is a mai időkre, hogy igen sokan vannak, akik diszpenzációval, a kihirdetés alóli felmentéssel kötnek házasságot, mert ügylátszik, sürgős számukra a házasság.

Az ötöstanács előtt megkezdődött a nyilas összeesküvési bünper tárgyalása

Kovarcz és Kabay vallomása

Budapest, január 3. A budapesti büntetőtörvényszék ötöstanácsa Héthelyi tanácselnök vezetésével pénteken délelőtt kezdte tárgyalni Kovarcz Emil és 24 társának ismeretes államfel-forgatási bünperét. A vádirat szerint a beszer-zett nyilasok felfegyverzetten vérontásra össze-eküdték és gránátokat rejtgettek terrorcselekményeik elkövetésére. Az ügyet a statáriális bíróság a rendes bíróság elé utalta, így került a nyilas képviselő, mellette tizenhét vasutas, egy tisztviselő, két iparos, két gyárimunkás, egy ügynök és egy közalkalmazott felesége a vádlottak padjára. Az összeesküvők tervei között — a vádirat szerint — a robbantások és terrorcselekmények mellett az is szerepelt, hogy legyilkolják Keresztes-Fischer Ferenc belügyminisztert. Ez lett volna a jel a forradalom kitérésére. Ezt a példátlan szervezkedést akkor hajtották végre, amikor minden magyar szom és szív Erdély felé dobbant.

A tárgyalás iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg. Héthelyi elnök először a személyi adatokat vette ki a vádlottaktól, ennek során kiderült, hogy a MÁV a bűnügy kipattanásakor valamennyi vasutasvádlottat felfüggesztette állásától. A vádlottak közül kettő büntetett előéletű. Kovarcz Emil a honvédtörvényszék kétszer is elítélte, első alkalommal tiltott politikai szereplésért 5 heti fogházra, majd büntetésben való részvételért két hónapi fogházra. Kovarcz Emilnek 1200 pengő havi jövedelme van.

Az ügyesség Kovarcz Emil hatóság elleni erőszak vétségével, gyilkosságra irányuló szövetséggel, robbanóanyag felhasználására szolgáló készülék tartásával és az állam és társadalom erőszakos felforgatására irányuló büntetett vádlója, mert a nyáron és az ősszel Szálasi Ferenc erőkkel uralomra juttatása céljából, a társadalmi rend megsemmisítésére irányuló mozgalmat vezetett. Kovarcz Emil azáltal — mondja a vádirat —, hogy társaival együtt elhatározta a belügyminiszter meggyilkolását, előre megfontoltan és tervszerűen járt el. A nyomozás adatai szerint az összeesküvésre beszervezett vasuti hordárokra várt volna a feladat, hogy a hatalom átvételkor gránátokkal megfélemlítsék az embereket. A

pisztolyokat a Keleti-pályaudvaron a hordárok közös szobájában őrizték. Soroksáron a szántóföldeken próbálták ki a pisztolyokat. Kabay János eszméje volt, hogy a belügyminiszter ellen a kézigranátos merényletet a Belvárosban fogják elkövetni, a gránátokat a miniszter autója elé fogják dobni.

Elsőnek Kovarcz Emil hallgatták ki. A képviselő nyilas egyenruhában állott a bíróság elé. Tagadta bűnösségét. Először a vasutasok szervezéséről beszélt, amelyet a 3400-as rendelet ellenére indítottak meg. Kovarcz pártszervezeti kérdésekről nem akart vallomást tenni. Az egyik válasza után Héthelyi elnök ezeket kérdezte:

— Ön félt a kellemetlenségtől, de a vasutasokat nem féltette ettől?

Kovarcz ezután elmondotta, hogy szó volt forradalmi átvételről, de ő nem oroszokos eszlekményekre gondolt.

— Volt térkép a szobájában?

— Igen, de nem arra a célra, hogy csapatszallítások irányát állapítsuk meg.

— Az egyik térképen Hatvan város neve be volt katikázva — állapította meg az elnök. — Nem volt szó a belügyminiszterről?

— Nem. A vádirat állításai valótlanok...

Ezután arról beszélt, hogy nem juthatott volna kézigranátokhoz. Az egyik védő kérdésére így válaszolt:

— A hatalom átvételének módjáról nem nyilatkozhatom, de mindig alkotmányos uton igyekeztem megvalósítani a párt célkitűzéseit.

Az elnök ezután Kabay János MÁV-segéd-tisztet hallgatta ki, akit azelőtt Klémannak hívtak. Azzal kezdte, hogy visszavonja a rendőrségen tett vallomását, mert azt a detektívek előtt, kényszer hatása alatt írta alá. Vontatottan felelt a szervezkedés részleteiről, majd azt mondotta, hogy amikor a Nemzeti Front belépett a nyilas-pártba, átvett több csomag Rajniss Ferenc által írt rópiratot s azokat szétszórtotta a vasutasok között. Tagadta, hogy Kovarcz a hatalom átvételéről beszélt volna. A rendőrségen tett beismerő vallomásában Kabay még azt mondotta, hogy Kovarcz szobájában lévő térképen színes ceruzával

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

dolgozott és közölte, hogy különböző megbízható csapatjai vannak. Ezek a csapatok szállják meg a középületeket, más terrorcsoportok az utcát félemlítik meg, sorozatos kézigranátmerényletekkel. Kovarcz beszélt arról is — e vallomása szerint — hogy a belügyminiszter ellen külön merényletre készülnek.

— Kérem, én a kényszer hatása alatt vallottam így — felelte Kabay.

— Na, ez nem egészen van így — válaszolt az elnök.

Kabay azzal folytatta vallomását, hogy soha sem beszélt Kovarcz középületek megszállásáról. Ezután elmondotta, hogyan kapott egy csomagot, amelyben két pisztoly volt néhány tucat tölténnyel. Egy másik csomagot is kapott, amely kézigranátokat tartalmazott.

Az elnök szembesítette izgalmas jelenetek között Kovarczral, de mindkettő megmaradt előző vallomásuk mellett.

A tárgyalást szombaton délelőtt folytatják, a tárgyalás előreláthatólag két hétig tart. Az első napokban a vádlottakat hallgatják ki, majd a tanuk felvonulása következik.

Ma 26 éve

1915 JANUÁR 4. A volt lugosi 8. honvéd gyalogezred hadnagya, HÁRY MIHÁLY PRZEMYSŁ második körülférésének idején, 1915 január 4-én a Na Gorach-i magaslaton sikeresen végrehajtott véres rohamban egy fél zászlóalj személyesen vezetett az ellenség által heteken át kiépitett és erősen megszállva tartott támpont ellen. A pusztító puska- és géppuskatűz ellenére, mindig legelől járva és jó példával buzdítva embereit, elsőnek tört be a támpontba és azt elfoglalta és 80 foglyot ejtett. Bátor-sága elismeréseképpen a 3. osztályú katonai érdemkereszttel jutalmazták.

BATA GYÖRGY volt 310. honvéd gyalogezredbeli szakaszvezető a Tuchow környékén vívott harcokban e napon szép példáját adta önfeláldozó bátorságának. Amikor az ellenség közvetlen közelében géppuskája működésében zavar keletkezett, pisztollyal a kezében hősiessé fedezte kezelőlegénységét, amíg sikerült nekik a puskát biztonságos helyre vinni. Az arany vitézségi éremmel tüntették ki.

NÉHÉZ és szorongatott harc helyzetben tanúsított kiváló vitézségének és önfeláldozó kötelességteljesítésének igen szép példáját adta SZABADOS ISTVÁN volt kassai 12. közös huszárezredbeli tizedes.

SZABADOS a Sanok környéki Pisarowce falunál lezajlott ütközet alkalmával igen bátor és elszánt magatartást tanúsított. Amikor a rohamozó orosz tömegekkel huszáraink elcseregették kizitusát vívtak, Szabados tizedes — aki mint küldönc-altszázadparancsnok mellett tartózkodott — az előljárójára robbanó oroszokra vetette magát és parancsnokát bátran és önfeláldozóan védelmezte. A parancsnok iránti hűséges ragaszkodásának e szép megnyilatkozásáért a kis ezüst vitézségi éremmel tüntették ki.

Fájdalommal jelentjük, hogy szerelt edesanyánk, anyósunk, nagyanyánk és testvérünk

ÖZV.

Wollner Márkné

életének 85-ik évében esendesen elhunyt.

Temetése január hó 5-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a zsidó temető halottasházából.

Gyászoló család